

KUOPIO

KAARENHOVIN PÄIVÄKOTI

(Seppo Niiranen 05.09.2024)

(Seppo Niiranen 05.09.2024)

Id:	201236
Kiinteistötunnus:	297-32-61-1
Sijainti:	Länsikatu 2, Yläkatu 8
Kohdetyyppi:	opetus ja koulutus
Inventoijat:	6.3.2026 Aada Mustonen
Arvot:	6.3.2026 Luokitus: *1-2/3, Arviointi: paikallisesti arvokas Rakennushistoriallista ja/tai maisemallista arvoa osana maakunnallisesti arvokasta, ajallisesti yhtenäistä ympäristöä.
Ajoitukset:	1975-1994 1991

Kuvaus

Kaarenhovin päiväkotij sijaitsee Petosen kaupunginosan keskustassa Yläkadun ja Länsikadun risteyksessä. Ympärillä on saman aikakauden kerros- ja rivitaloja 1980-1990-lukujen vaihteesta, ja pohjoispuolella on puistoalue. Rakennuksen siivet rajaavat tonttia ja piha-alueita itä- ja eteläpuolella. Pihaanajo ja pysäköintialue on lounaiskulmassa. Tonttia erottaa katualueista myös nurmialue puurivistöineen. Rakennuksen sommittelu toistaa Länsikadun varren kaavallista periaatetta: rakennusten sijoittelulla on jätetty kulmat avoimiksi, mikä avartaa risteysalueiden näkymiä.

Rakennuksessa on aikakauden päiväkotiarkkitehtuurille ominaista vaihtelevaa muotokieltä. Kokonaisuus koostuu kuudesta eri korkuisesta rakennusosasta. Pysty- ja vaakalaudoitetut julkisivut ovat väritykseltään katupuolelta harmaansiniset ja pihasivulta keltaiset. Tehostevärinä on punainen. Ikkunoita on eri kokoisia ja korkuisia, mahdollistaen eri ikäisille lapsille näkymät ulos. Risteyksen kulmaosa erottuu muusta rakennuksesta korkeudellaan, ruudullisilla ja puolikaaren muotoisilla ikkunoillaan sekä eteläpuolelta ulkonevalla aaltoilevalla osalla, joka on päällystetty punaisella laattalla. Korkeimmassa kohdassa rakennuksen kulmassa on aikakaudelle tyyppillinen aihe, katoksen lävistävä vino tanko. Edustalla oleva puu peittää näiden arkkitehtuurin erityispiirteiden näkymistä katukuvassa. Pihan puolella julkisivut ovat keltaiset, mutta katusivun sininen väri on tuotu oviin.

Sisäänkäyntien yhteydessä on ympyrä- ja kolmioaiheita. Nurkassa on rakennusta korkeampi, yläosistaan haarautuvien pilareiden kannattelema katos.

Päiväkotirakennukseen on suunniteltu tilat neljälle ryhmälle ja yhteensä 69 lapselle. Ulkoasun tavoin myös tilaohjelma on monimuotoinen; rakennuksessa on ikään kuin lomittain ulkokehän pääilmansuuntia mukailevat siivet sekä sisäpihan niistä hieman poikkeavasti suunnatut siivet. Osassa huoneista on näitä linjoja mukailevat vinot seinälinjat. Ryhmähuoneiden sekä lepo- ja leikkihuoneiden väliset seinät ovat osin avattavia. Ulkokulman aallonmuotoisessa osassa on varasto ja sen vieressä korkeassa osassa sali sekä parvi. Kellarikerroksessa on henkilökunnan tilat sekä väestönsuoja-/varastotilat.

Historia

Vuonna 1991 valmistuneen päiväkotirakennuksen on suunnitellut todennäköisesti arkkitehti Eero Koivisto (piirustuksissa "EK") Kuopion kaupungin teknisen viraston arkkitehtiosastolla. Piirustuksissa uudisrakennuksen nimi on "Pyörö II päiväkotikoti". Pyörön ensimmäinen päiväkotikoti oli Litmasenkujalle vuonna 1989 valmistunut Suopursun päiväkotikoti, joka sai purkuluvan vuonna 2025. Kolmas päiväkotikoti oli vuonna 1992 Kypäräkadun päähän valmistunut Tuuliviirin päiväkotikoti. Näiden lisäksi Petosen länsiosassa on vuonna 1989 kutsukilpailun pohjalta valmistunut Maunolanmäen päiväkotikoti.

Petosen tiheä päiväkotiverkko kuvastaa 1970–1980-lukujen kaupunkisuunnitteluihanteita ja yhteiskunnan lapsimyönteistä ilmapiiriä. Subjektiiivinen päivähoito-oikeus mahdollistui 1980-luvun puolivälissä, ja päivähoiton kasvatuksellinen ja pedagoginen rooli kasvoi. Päiväkodin ja kodin välinen suositeltu etäisyys oli uusilla kerrostaloalueilla korkeintaan 500 metriä, tukien 5–6-vuotiaiden lasten itsenäistä kulkua. Tämä johti tiheään päiväkotiverkoston. Päiväkodin arvo ja merkitys korostui asemakaavoituksessa, ja lapset huomioitiin yhdyskuntasuunnittelussa entistä paremmin.

1990-luvulla lainsäädäntö ei enää rajoittanut päiväkotien lapsimäärää, mutta ne eivät kuitenkaan kasvaneet. Kunnat hakivat säästöjä tilojen päällekkäis- ja vuorokäytöllä, jolloin rakennusten koko pysyi maltillisena. Ryhmien kotialueilla sijaittivat niiden omat eteistilat, pesuhuone, wc sekä leikki- ja toimintatilat.

1980-luvun yhteiskunnalliset muutokset, lapsimyönteisyys ja postmodernismi tekivät siitä päiväkotisuunnittelun kulta-aikaa: "päiväkotien suunnittelutehtävät ovat tarjonneet ainutkertaisen tilaisuuden estottomiin väri- ja muotoleikkeihin", kuvaili Arkkitehti-lehden tuolloinen päätoimittaja Kaarin Taipale.

Kaarenhovin päiväkotirakennuksen ominaispiirteet ovat säilyneet hyvin, eikä rakennukseen ole tehty suurempia muutoksia.

Suojelutilanne

Pyörönkaari ja Petosen keskus, jolla Kaarenhovin päiväkotikoti sijaitsee, on maakuntakaavassa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti arvokas alue. Kuvaus: "Kuopion Petosen kaupunginosaan 1980-luvulla suunniteltu ja 1990-luvulla toteutettu asumisen ja palvelujen alue. Ilmentää aikakautensa lähiökritiikkiä kaupunkimaisella ilmeellään ja sekoittuneilla toimintoillaan. Aluetta suunniteltiin bulevardikaupunkina - Pyörönkaari."

Arvottamisperusteet: M, R, A

Maakunnallinen merkitys: suuri

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota inventointien ajantasaisuuteen sekä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen.

Arviointi

Kaarenhovin päiväkotikoti edustaa 1990-luvun alun päiväkotiarkkitehtuuria, jossa näkyvät vielä postmodernismin vivahteet: inhimillinen mittakaava, monimuotoisuus sekä leikkisät yksityiskohtat. Rakennus on osa 1980-1990-lukujen vaihteessa rakennetun Petosen sisärakennuksen ajallisesti yhtenäistä, keskustaltaan maakunnallisesti arvokasta kokonaisuutta.

Lähteet

Lastentarha- ja päiväkotirakennukset Suomessa 1940-1990-luvuilla. Rakennettu hyvinvointi -verkkosivut: <https://www.rakennettuhuvinvointi.fi/fi/koulurakennukset/lastentarha-ja-paivakotirakennukset-suomessa-1940-1990-luvuilla> (10.2.2026)

Kuopion kaupungin rakennusvalvonta, rakennusluvut, lupapiste.fi (10.2.2026)

Pohjois-Savon moderni rakennettu kulttuuriympäristö. Arvottamistyöryhmän loppuraportti 28.9.2021, päiv. 13.12.2021. Pohjois-Savon liitto. <https://www.pohjois-savo.fi/media/4-maakuntakaavat-ja-liikenne/valmisteilla-olevat-maakuntakaavat/kaavaselvitykset/psmk2040-moderni-rakennusperinto.pdf> (10.2.2026)

Pohjois-Savon moderni rakennettu kulttuuriympäristö (tiivistelmä). Pohjois-Savon liitto 7.9.2023. <https://www.pohjois-savo.fi/media/4-maakuntakaavat-ja-liikenne/valmisteilla-olevat-maakuntakaavat/kaavaselvitykset/psmk2040-modernirakennettukulttuuriymp.pdf> (10.2.2026)

Pohjois-Savon moderni kulttuuriympäristö. Storymaps-verkkosivut. Pohjois-Savon liitto 2023. <https://storymaps.arcgis.com/stories/0c13cd563a614771a6c44b8238950f12> (10.2.2026)

Vartola, Anni (2014). Kuritonta monimuotoisuutta: postmodernismi suomalaisessa arkkitehtuurikeskustelussa. Aalto yliopisto, arkkitehtuurin laitos. <https://aaltodoc.aalto.fi/items/3f3a8a15-3b05-4228-a08a-9521454b5193> (10.2.2026)

Viitanen, Essi (2021). Päiväkodin kehitys ja esteettömyys. Päiväkotikoti Taka-Töölössä -arkkitehtuurikilpailu. Opinnäytetyö. Rakennusarkkitehdin tutkinto. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/507338/Viitanen_Essi.pdf;jsessionid=D52C1974A6B1DD852458060822F96F3B?sequence=2 (10.2.2026)

PÄIVÄKOTIRAKENNUS

(Aada Mustonen 20.08.2025)

(Seppo Niiranen 05.09.2024)

Id:	301580
Rakennustunnus:	1013695759
Rakennustyyppi:	laitosrakennukset
Alkup. käyttö:	231 lasten päiväkodit
Nyk. käyttö:	231 lasten päiväkodit
Ajoitus:	1991
Suunnittelija:	Arkkitehti Eero Koivisto / Kuopion kaupungin tekninen virasto, arkkitehtiosasto
Kerros-luku:	(1)+1+(1)
Perustus:	betoni
Runko:	puu
Vuoraus:	pysty- ja vaakalaudoitus, rimalaudoitus, klinkkerilaatta
Ulkoväri:	sininen, keltainen, punainen
Kattomuoto:	tasakatto, pulpettikatto
Kate:	peltikate, huopakate
Ikkunat:	

Kuvalistausraportti Pohjois-Savon Kioski

Kuopion keskustan ja lähiympäristön modernin rakennusperinnön inventointi

KUOPIO

KAARENHOVIN PÄIVÄKOTI

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 05.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 05.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Blom Kartta Oy

Kuvausaika: 22.05.2020

Kuvateksti:
Kuvajaji: pohjakuva
Kuvaaja:
Kuvausaika:

Kuvateksti:
Kuvajaji: tunnuskuva
Kuvaaja: Aada Mustonen
Kuvausaika: 20.08.2025

Kuvateksti:
Kuvajaji: tunnuskuva
Kuvaaja: Aada Mustonen
Kuvausaika: 20.08.2025

Kuvateksti:
Kuvajaji: tunnuskuva
Kuvaaja: Seppo Niiranen
Kuvausaika: 05.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 05.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Aada Mustonen

Kuvausaika: 20.08.2025

Pohjois-Savon Kioski

Kuvalistausraportti Pohjois-Savon Kioski

Kuopion keskustan ja lähiympäristön modernin rakennusperinnön inventointi

KUOPIO

KAARENHOVIN PÄIVÄKOTI

PÄIVÄKOTIRAKENNUS

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Aada Mustonen

Kuvausaika: 20.08.2025

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 05.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 25.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 25.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 25.09.2024

Kuvateksti:

Kuvalaji: tunnuskuva

Kuvaaja: Seppo Niiranen

Kuvausaika: 25.09.2024

Pohjois-Savon Kioski